

Ärendet

Tillsyn av Lanternan skola i Borlänge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Adventum Specialpedagogik AB att senast den **11 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande mottagande och urval. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Adventum Specialpedagogik AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Adventum Specialpedagogik AB ska vidta följande åtgärder

Mottagande och urval

1. Vid en ansökan om plats vid Lanternan skola ska huvudmannen bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Upphör att överlämna bedömningen av elevers behov av särskilt stöd till hemkommunen. (10 kap. 35 § skollagen)
2. Upphör att villkora mottagande av elever vid Lanternan skola med att tilläggsbelopp ska beviljas för eleverna. (10 kap. 35 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8885) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en riktad tillsyn av Lanternan skola med huvudman Adventum Specialpedagogik AB under hösten 2024. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lanternan skola följer gällande bestämmelser om mottagande och urval.

Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Adventum Specialpedagogik AB.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Mottagande och urval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sitt yttrande till Skolinspektionen att Lanternan skola är en resursskola för elever i behov av särskilt stöd. Huvudmannen redogör för hur elever kan få en placering vid skolan, bland annat kan det vara när en elev blir placerad på ett av HVB-boendena (hem för vård och boende) inom Adventum Vård AB. Elevens hemkommun kontaktar då skolan för att ansöka om plats på skolan för eleven. Lanternan skola får överlämningar från tidigare skola samt socialtjänst och en utredning genomförs för att säkerhetsställa att eleven är i behov av omfattande stöd. Därefter söker rektorn om tilläggsbelopp för extraordinära insatser hos kommunen.

En elevs hemkommun kan också kontakta Lanternan skola för att ansöka om en plats. I det skedet har kommunen bedömt att eleven har ett behov av omfattande stöd som kommunen inte kan möta. Rektor och speciallärare på Lanternan skola har ett möte med rektor och specialpedagog på elevens nuvarande skola, detta för att huvudmannen ska kunna säkerställa att eleven är i behov av det omfattande särskilda stöd som Lanternan erbjuder. Därefter söker rektorn om tilläggsbelopp för extraordinära insatser hos kommunen.

En elevs vårdnadshavare kan även ta kontakt med rektorn på Lanternan skola och söka om en plats på skolan. Rektorn på Lanternan skola kontaktar därefter elevens hemkommun för att huvudmannen ska kunna säkerhetsställa att eleven har behov av det omfattande särskilda stöd som skolan har att erbjuda. Vidare skriver huvudmannen att om eleven har behov av det omfattande särskilt stöd som Lanternan skola kan erbjuda och elevens hemkommun gör samma bedömning, samt är villig att betala tilläggsbeloppet, erbjuds eleven en plats på skolan. Om kommunen har lösningar i den egna verksamheten som resursskola eller en liten undervisningsgrupp, som bedöms passa eleven, blir eleven inte aktuell för en skolgång på Lanternan skola.

Vidare uppger huvudmannen att skolan, om det finns fler sökande än platser till skolan, prioriteras den elev med störst behov av det stöd som skolan erbjuder.

Rättslig reglering

En fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse

1. vissa årskurser,
2. elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola), eller
3. vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för.

Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Bestämmelser om särskilt stöd finns i 3 kap.

För en resursskola gäller inte 36 §. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket. (10 kap. 35 § skollagen)

Enligt övergångsbestämmelserna (lag 2022:11) framgår att bestämmelserna om urval enligt 10 kap. 35 § tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas höstterminen 2024.

Tilläggsbelopp ska lämnas för elever som 1. har ett omfattande behov av särskilt stöd, 2. ska erbjudas modersmålsundervisning, eller 3. deltar i lovskola. Tilläggsbeloppet för en elev i behov av särskilt stöd ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov.

Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. (10 kap. 39 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen för Lanternan skola inte uppfyller författningarnas krav när det gäller mottagande och urval.

Lanternan skola är en resursskola som har begränsat sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Huvudmannen uppger bland annat att en elev inte blir aktuell för en skolgång på Lanternan skola om elevens hemkommun har lösningar i den egna verksamheten. Huvudmannen uppger vidare att en elev erbjuds plats på skolan efter en ansökan från vårdnadshavare om elevens hemkommun gör samma bedömning av elevens särskilda stödbehov som huvudmannen, och är villig att betala tilläggsbelopp för eleven. Det har av utredningen inte framkommit att villkorandet endast skulle avse den situation då kommunen nekar tilläggsbelopp med anledning av betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Det är huvudmannen som ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som skolan har att erbjuda efter en ansökan, detta oberoende av vilka andra alternativ som kan finnas i kommunen för en elev eller vilken bedömning hemkommunen gör av en elevs särskilda stödbehov. Skolinspektionen konstaterar vidare att det av utredningen framgår att Lanternan skola villkorar ett mottagande på skolan mot att kommunen betalar tilläggsbelopp för eleven. Om en huvudman för en resursskola bedömer att en elev tillhör skolans målgrupp och skolan har plats för eleven ska skolan besluta om att ta emot eleven. När huvudmannen har beslutat om att ta emot en elev kan huvudmannen och skolan ansöka om tilläggsbelopp från elevens hemkommun.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Adventum Specialpedagogik AB verksamhet vid Lanternan skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller mottagande och urval. Det finns därför skäl att förelägga Adventum Specialpedagogik AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av utredaren Nicole Gazett. Utredaren Ida Domeij har varit föredragande i ärendet.